

Een mooi jaar van **vooruitgang**

2017 was een mooi jaar. Naast de goede financiële cijfers is er op veel gebieden in onze organisatie vooruitgang geboekt. De belangrijkste is die op genetische vlak. Dat versnelt continu, we verbeteren onze varkens elk jaar meer. Dit wordt in de markt goed ontvangen. De basis voor deze versnelde vooruitgang is dat we in staat zijn om elk jaar meer in genetische vooruitgang te investeren. In 2017 was ons R&D-budget weer groter dan voorgaande jaren. Er is flink geïnvesteerd in de fokkerij-infrastructuur zoals het teststation Delta Canada. Delta Canada wordt medio 2018 operationeel en zal een extra boost geven aan ons fokkerijprogramma.

De financiële resultaten over 2017 waren goed. Naast goede opbrengstprijzen, is ons marktaandeel in alle belangrijke varkensgebieden gestegen. Wereldwijd weten de grote integraties onze producten steeds beter te waarderen. Naast een goed product, is ook een goede advisering en ondersteuning belangrijk. Het maakt het mogelijk het maximale uit onze genetica te halen.

Maar ook op onze thuismarkt hier in Nederland zijn we succesvol. We zien dat steeds meer varkenshouders de TN70-zeug inzetten. Deze nieuwe kruising heeft niet alleen voordelen voor de zeugenhouder. De zeer mooie resultaten van de nakomelingen van de zeug laten zien dat de hooggespannen verwachtingen op het gebied van mesterij- en slachteigenschappen terecht zijn.

De markt voor vleesvarkens wordt steeds meer divers. Met de verschillende berenlijnen die Varkens KI Nederland in haar pakket heeft, kan ze goed inspelen op de vragen uit de markt. Topigs Norsvin eindberen passen goed bij de eisen van de markt en steeds vaker is deze variant de beste keuze voor toekomstgerichte producenten.

Per continent verschillen de eisen aan onze fokkerijproducten. Toch zien we overal de grote trends naar meer duurzaamheid, dierwelzijn, gezondheid en vleeskwaliteit. Op deze trends kunnen we inspelen door middel van innovatieve fokkerijtechnieken zoals genomics, CT-scantechnologie en cameratechnieken. Hierdoor hebben onze varkens steeds minder voer nodig, worden ze steeds robuuster en onderscheiden ze zich op vleeskwaliteit. Het sociaal gedrag van het varken wordt steeds belangrijker, omdat de varkens wereldwijd meer en meer in groepshuisvesting gehouden worden.

Trouwe leden belonen

Afgelopen jaar hebben we voor het eerst vermogen op naam van onze leden gezet. Een deel van de winst over 2016 is omgezet in ledencertificaten. De manier van het toekennen van vermogen op naam is zo ingericht dat trouwe leden extra worden beloond. Dit is goed ontvangen en we zullen ook een deel van de winst over 2017 op naam van de leden zetten. Door de hogere winst van Coöperatie Topigs zal het bedrag dit keer hoger zijn.

Ik wil onze leden, medewerkers en klanten bedanken voor hun bijdrage aan dit mooie resultaat. Samen zijn we sterk.

John Lorist

VOORZITTER COÖPERATIE TOPIGS U.A.

Het eerste jaar

Vermogen op naam

In 2017 is Coöperatie Topigs U.A. gestart met vermogen op naam van haar leden te stellen. Een deel van de winst over 2016 is hiervoor op naam van de individuele leden gezet. De coöperatie geeft hiertoe ledencertificaten uit aan leden die afnemer zijn bij Varkens KI Nederland, Varkens KI Twenthe en/of Topigs Norsvin Nederland inclusief haar franchisers.

Vermogen op naam komt voort uit de ambitie om een sterkere ledenbetrokkenheid te creëren. De coöperatie is voornemens om ieder jaar, als de winst het toelaat, ledencertificaten te verstrekken aan haar leden.

De zogenaamde zeugen-equivalenten (EQ's) vormen de basis voor de berekening en uitgifte van ledencertificaten. Ieder jaar worden deze EQ's berekend aan de hand van de afgenomen producten in de vorm van doses sperma en zeugen. Het aantal berekende EQ's wordt bij afnametrouwe leden verhoogd met een verhogingsfactor. (Zie schema)

Over 2016 is een bedrag van €401.552 op naam van de leden gezet. Omdat er ruim 1,1 miljoen EQ's opgebouwd zijn door de leden, lag de waarde van 1 EQ op afgerond €0,365. De rekenwijze houdt in dat de waarde van een EQ elk jaar kan verschillen. De waarde van de opgebouwde EQ's wordt omgerekend naar ledencertificaten met een nominale waarde van €10.

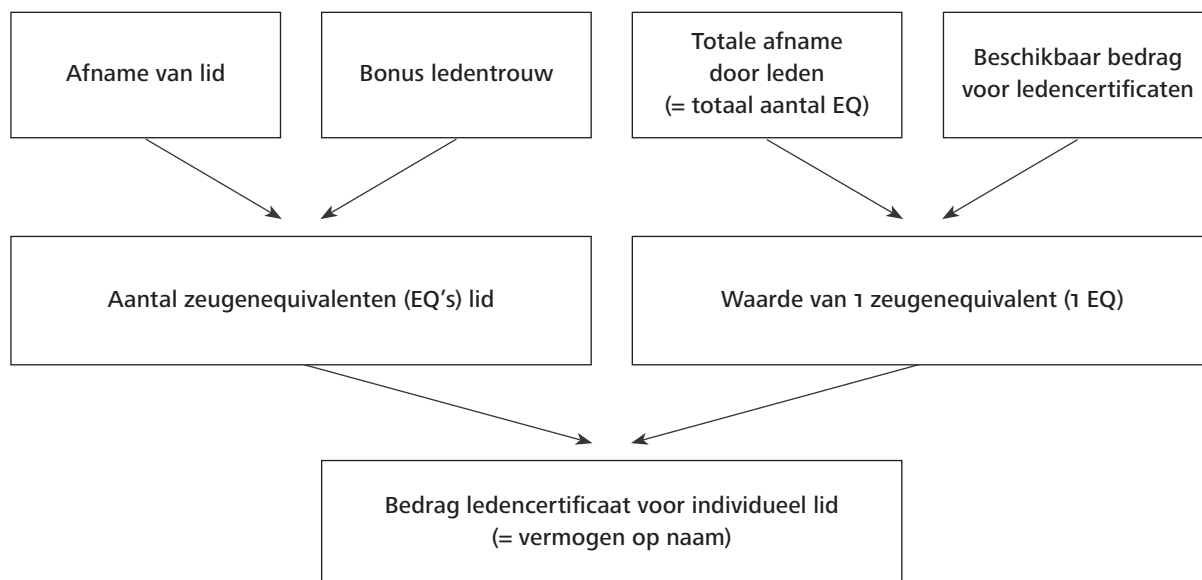
Over 2016 hebben ruim 1050 leden ledencertificaten ontvangen. Gemiddeld ontving een lid zo'n €380 aan vermogen op naam.

Onderlinge betrokkenheid

Het Bestuur en de Ledenraad van Coöperatie Topigs vinden het belangrijk dat de leden betrokken zijn bij het de coöperatie en het bedrijf. Vermogen op naam geeft invulling aan financiële betrokkenheid door een herkenbaar deel van het eigen vermogen van de coöperatie op naam van het individuele lid te stellen.

Ledenbetrokkenheid is wederkerig, dat wil zeggen dat de coöperatie en haar leden blijf geven van loyaliteit jegens elkaar. De investering in elkaar en een langdurige relatie vormen de basis van de coöperatie. De leden, varkenshouders, hebben de fokkerij-coöperatie opgericht, omdat ze van mening waren dat het bundelen van krachten meer vooruitgang zou brengen voor de Nederlandse varkenshouderij.

Het vermogen in de coöperatie is van de leden gezamenlijk. Er is geen stemrecht verbonden aan vermogen op naam. De coöperatie wendt het vermogen aan om haar ambities te realiseren. Met de winst die het bedrijf jaarlijks maakt wordt de vermogenspositie sterker. Van belang is om de coöperatie kapitaalkrchtig en sterk te houden met goede financiële ratio's. Iets wat noodzakelijk is om investeringen te doen. Daarom wil de coöperatie zeker de eerste vijf jaar het op naam gestelde vermogen in het bedrijf houden.

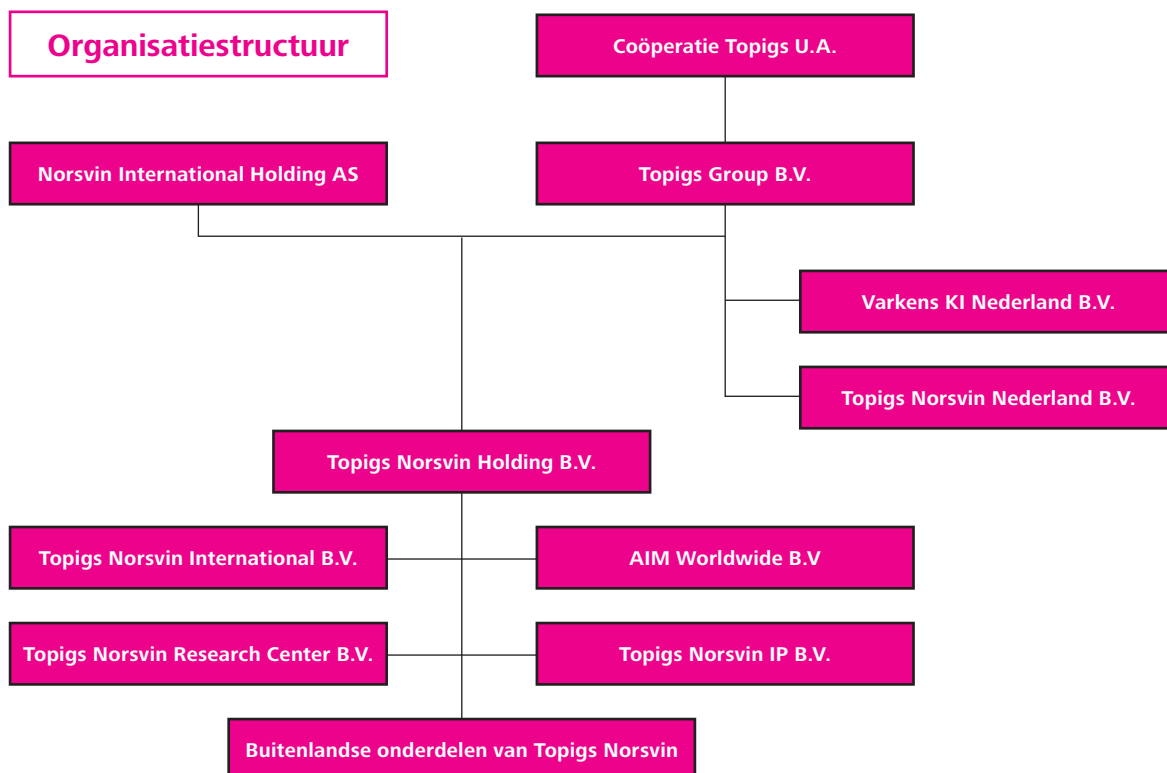
Missie

De doelstelling van Coöperatie Topigs is het produceren en distribueren van hoogwaardig fokmateriaal en genen in de varkenshouderij. Dit fokmateriaal is toegesneden op de eisen die de verschillende markten en de maatschappij stellen.

Coöperatie Topigs streeft ernaar om producten te leveren tegen een zo gunstig mogelijke prijs/kwaliteitverhouding voor haar leden. De fokkerijproducten moeten in principe vrij beschikbaar zijn. Coöperatie Topigs is in handen van en wordt aangestuurd door Nederlandse varkenshouders.

De internationale activiteiten van de organisatie groeien sterk. De achterliggende doelen:

- de organisatie een nog steviger basis geven voor de toekomst;
- kostenverdunding realiseren voor de Nederlandse activiteiten;
- op niveau kunnen blijven investeren in onderzoek en ontwikkeling op gebied van k.i., fokkerij en informatisering;
- het in stand kunnen houden van een voldoende aantal basislijnen om meerdere markten een goed product te kunnen bieden;
- het genereren van toegevoegde waarde en kostprijsverlaging voor de Nederlandse varkenshouders.

Progress in Pigs. Every day.

Innovatief

Leidend in de sector!

De genetische vooruitgang die we boeken, wordt aangedreven door een omvangrijk programma van onderzoek en ontwikkeling in de varkensfokkerij en -reproductie. We gebruiken de nieuwste technologie en kennis en passen die toe om genetische vooruitgang tot stand te brengen die een meerwaarde voor de toekomst creëert, of de kosten van de varkensvleesproductie verlaagt, of beide bewerkstelligt. Innovatie schept vooruitgang in de varkenshouderij.

Ambitieuus

Nu handelen voor de toekomstige behoeften in de sector!

We tonen marktleiderschap door proactief genetische oplossingen te creëren en aan te dragen. Onze partners worden zo goed mogelijk uitgerust en ondersteund bij hun streven om de productie op een hoger niveau te brengen. We anticiperen en identificeren uitdagingen in een vroeg stadium, zodat we al oplossingen kunnen bieden, nog voordat zij nodig zijn. Het is onze ambitie het meest innoverende bedrijf op het gebied van varkensgenetica ter wereld te zijn. Wij staan voor de vooruitgang in de varkensfokkerij en wij streven ernaar de eerste keuze te zijn voor varkenshouders en geïntegreerde productiesystemen.

Duurzaam

Wij leveren een verantwoorde bijdrage aan de voeding van de wereld.

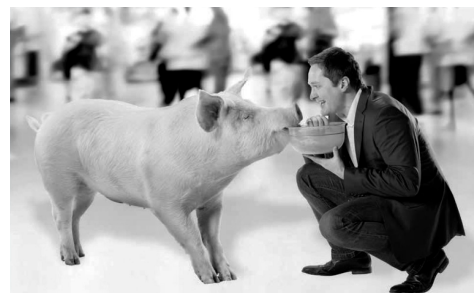
We voelen ons verantwoordelijk voor een duurzame bijdrage aan een veilige voedselproductie en wij zetten ons in voor hoge volksgezondheidsnormen. Onze producten en procedures dienen een minimaal milieueffect te hebben door efficiënt gebruik van natuurlijke grondstoffen. Zowel biodiversiteit als dierenwelzijn zijn belangrijk voor ons.

Partnerschap

De logische partner voor samenwerking!

We zoeken naar partnerschappen. Aan professionele bedrijven in de varkensproductieketen bieden wij onze brede kennis en expertise op het gebied van varkensgenetica en reproductie aan. We zoeken actief naar samenwerkingsverbanden met producenten, coördinatoren, verwerkers, academische instituten en anderen in de varkenssector, zodat wij de logische eerste keuze zijn voor een langdurend partnerschap. We zijn er trots op de varkensindustrie en onze partners te ondersteunen.

Besturen

Bestuur Coöperatie Topigs U.A.

John Lorist, VOORZITTER
Marko van Asten
Cor van Doorn
Bart van Kerkhof
John van Paassen
Loes van de Pas
Bert Rijnen
Mark Tijssen

Management team Topigs Norsvin Holding B.V.

Martin Bijl, VOORZITTER, ALGEMEEN DIRECTEUR
Cor van Hertrooij, FINANCIEEL DIRECTEUR
Hans Olijslagers, TECHNISCH DIRECTEUR
Ton van de Goor, MANAGER MARKETING & COMMUNICATIE
Peter van Kemenade, REGIODIRECTEUR
Arno van de Laar, REGIODIRECTEUR
Jean-Marie van Oort, DIRECTEUR NEDERLAND
Tor Arne Sletmoen, REGIODIRECTEUR

Supervisory board Topigs Norsvin Holding B.V.

John Lorist, VOORZITTER
Cor van Doorn
Olav Eik-Nes
Rolf Gjermund Fjeldheim
Geir Heggheim
Bert Rijnen
Knut Røflo
Joost Sliepenbeek
Alexander Wessels
Antonie Zoomers

Ondernemingsraad

Teng Aben
Ton Boerkamp
Monique van Hiltten
Henriette Kleuskens
Sabine Morelissen
Patrick Simons
Jos Willekens

Manola van Leeuwe Fotografie+

Bestuur Coöperatie Topigs. Van links naar rechts: Cor van Doorn, Mark Tijssen, John Lorist, Bart van Kerkhof, Bert Rijnen, Marko van Asten, John van Paassen. Op de foto ontbreekt Loes van de Pas.

Ledenraad

Arthur ter Avest, *Notter*
Gert van Beek, *Putten*
Gert-Jan van Bergen, *Mariaheide*
Jos Bessembinder, *Wierden*
Herman Bosman, *Holten*
Cees van den Broek, *Oud Gastel*
Dick van Cooten, *Leersum*
Mariëlle van Dijk-Peters, *Odiliapeel*
Math Egelmeers, *Wanroij*
Henk van den Elsen, *Gemert*
Ben Goetstouwers, *Zundert*
Roel Hakvoort, *Hengelo*
Gerard Hendriks, *Ommel*
Antoon van Hoof, *Vredepeel*
Jack Jansen, *Galder*
Ruud Janssen, *Weert*
Toon Janssen, *Escharen*
Jan van Kilsdonk, *Odiliapeel*
Theo Klijn, *Waalwijk*
Tim Krabben, *Marienvelde*
Twan Lavrijsen, *Reusel*
Carla Lemans-Linssen, *Urmond*
Simon van Loon, *Nederweert*
Johan Melis, *Elsendorp*
Wil Peeters, *Oud Gastel*
Ronnie Peeters-Weem, *Ottersum*
Stephan Rientjes, *Raalte*
Rik Rotink, *Aalten*
Harrie Schieven, *Almen*
Bert Selman, *Elst*
Gerben Toebes, *Harreveld*
Corné van Vechel, *Oostelbeers*
Wim Veldhuizen, *Rhenen*
Wim Veldkamp, *Hatter*
Martijn Verbakel, *Westerbeek*
Joan Verhoeven, *Milheeze*
Erik Visscher, *Hellendoorn*
Chris Wijsman, *Alphen aan de Rijn*
Henk de Wildt, *Roswinkel*
René Witlox, *Haaren*

Geconsolideerde kerncijfers

[x 1 miljoen euro]	2017	2016	2015	2014	2013
Netto-omzet	138,7	118,7	119,8	109,1	95,2
Bedrijfsresultaat	9,4	3,8	-3,7	1,0	2,6
Resultaat na belastingen	3,9	1,3	-1,7	0,1	0,8
Afschrijvingen	8,8	8,3	11,3	6,9	6,3
Operationele cashflow	13,5	9,0	5,7	4,4	7,1
Netto cashflow	3,2	4,4	-2,5	0,7	2,7
Groepsvermogen	42,2	34,4	32,6	37,4	32,2
Voorzieningen	1,7	2,2	2,5	3,1	2,1
Balanstotaal	76,6	71,7	69,4	77,1	63,2
Solvabiliteit	55,1%	48,0%	47,0%	48,5%	50,9%
EBITDA	18,2	12,1	7,6	7,9	8,9

Geconsolideerde balans per 31 december 2017

	31-12-2017		31-12-2016	
	[€]	[€]	[€]	[€]
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	2.981.254		3.686.492	
Materiële vaste activa	26.173.826		26.077.416	
Financiële vaste activa	6.626.123		6.419.661	
		35.781.203		36.183.569
Vlottende activa				
Voorraden	3.627.365		3.622.223	
Vorderingen en overlopende activa	24.065.552		22.309.249	
Liquide middelen	13.084.022		9.612.153	
		40.776.939		35.543.625
		76.558.142		71.727.194
Groepsvermogen				
Aandeel van rechtspersoon in het groepsvermogen	28.328.649		24.887.942	
Aandeel van derden in het groepsvermogen	13.852.561		9.500.458	
		42.181.210		34.388.400
Voorzieningen		1.742.093		2.225.601
Langlopende schulden		7.745.342		12.900.949
Kortlopende schulden en overlopende passiva		24.889.497		22.212.244
		76.558.142		71.727.194

Geconsolideerde winst- & verliesrekening over 2017

	2017		2016	
	[€]	[€]	[€]	[€]
Netto-omzet		138.676.425		118.731.026
Kostprijs van de omzet		67.320.284		55.831.296
Brutomarge		71.356.141		62.899.730
Lonen en salarissen	20.710.504		19.872.932	
Sociale lasten	5.227.962		5.157.193	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	8.785.260		8.254.216	
Overige bedrijfskosten	27.254.673		25.818.960	
Som der bedrijfslasten		61.978.399		59.103.301
Bedrijfsresultaat		9.377.742		3.796.429
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	473.232		545.486	
Rentelasten en soortgelijke kosten	-2.139.723		-1.801.608	
		-1.666.491		-1.256.122
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen		7.711.251		2.540.307
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		-1.699.430		-1.617.893
		6.011.821		922.414
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen		704.023		618.885
Groepsresultaat na belastingen		6.715.844		1.541.299
Aandeel derden in resultaat		-2.786.947		-202.793
Resultaat na belastingen		3.928.897		1.338.506

Samengevatte toelichtingen

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

ACTIVITEITEN

De activiteiten van Coöperatie Topigs U.A., statutair gevestigd te Vught, Helvoirtseweg 227, bestaan voornamelijk uit het creëren van een zo hoog mogelijke genetische vooruitgang in varkens voor de leden van de Coöperatie en haar afnemers.

Norsvin International Holding AS is sinds 26 november 2014 voor 33,5% aandeelhouder van Topigs Norsvin Holding BV en Topigs Group BV is 66,5% aandeelhouder van Topigs Norsvin Holding BV.

VERGELIJKENDE CIJFERS

De cijfers voor 2016 zijn, waar nodig, opnieuw gerubriceerd om vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken.

GEBRUIK VAN SCHATTINGEN

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen, baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor

de herziening gevolgen heeft. In 2017 heeft het management de geschatte levensduur van de fokdieren opnieuw geëvalueerd, rekening houdend met de gewenste continue genetische vooruitgang (Delta G), die Topigs Norsvin wil bereiken met als consequentie een snellere vervanging van deze fokdieren. Deze schattingswijziging heeft een negatief effect van ongeveer Euro 1,1 miljoen op de cijfers van 2017.

OPERATIONAL LEASE

Bij de vennootschap kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

TOEPASSING VAN ARTIKEL 2:402 BW

De financiële gegevens van Coöperatie Topigs U.A. zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Daarom vermeldt de eenvoudige winst-en-verliesrekening van Coöperatie Topigs U.A. conform artikel 2:402 BW slechts het aandeel in het resultaat na belastingen van ondernemingen waarin wordt deelgenomen en het overige resultaat na belasting.

VERBONDEN PARTIJEN

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke

zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het bestuur van Coöperatie Topigs U.A. en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

GRONDSLAGEN VOOR CONSOLIDATIE

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van Coöperatie Topigs U.A. en haar groepsmaatschappijen. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin Coöperatie Topigs U.A. een meerderheidsbelang heeft, of waarin op een andere wijze een overwegende invloed wordt uitgeoefend.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de Groep gemaakte winsten. De Groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht.

Voor een overzicht van de geconsolideerde Groepsmaatschappijen wordt verwezen naar de toelichting op de eenvoudige jaarrekening onder financiële vaste activa.

De grondslagen voor consolidatie zijn ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar.

Grondslagen voor de waardering van activa & passiva

ALGEMEEN

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen historische kostprijs, vervaardigingsprijs of reële waarde. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening is opgesteld in Euro's.

GRONDSLAGEN VOOR DE OMREKENING VAN VREEMDE VALUTA

De uit transacties in vreemde valuta voortvloeiende kosten en opbrengsten, respectievelijk vorderingen en schulden, worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum, respectievelijk balansdatum.

Koersverschillen worden onder de financiële baten of lasten ten gunste respectievelijk ten laste van de winst-en-verliesrekening over de per balansdatum afgesloten verslagperiode gebracht.

De in vreemde valuta luidende balans van zelfstandige buitenlandse deelnemingen wordt omgerekend tegen de koers per balansdatum. De in vreemde valuta uitgedrukte winst-en-verliesrekening van zelfstandige buitenlandse deelnemingen wordt omgerekend tegen de gemiddelde koers gedurende de verslagperiode.

Koersverschillen als gevolg van omrekening van buitenlandse deelnemingen worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen van Coöperatie Topigs U.A. gebracht. Hetzelfde geldt voor omrekeningsverschillen op concernleningen die beschouwd worden als een uitbreiding van de netto investering in de buitenlandse deelneming.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

KOSTEN VAN RECHTEN VAN INTELLECTUEEL EIGENDOM

Hieronder zijn begrepen aangekochte licentierechten die worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs en recht geven op toekomstige royalty inkomsten, alsmede de varkensrechten. Het geactiveerde bedrag wordt volgens de lineaire methode afgeschreven in 5 tot 20 jaar.

GOODWILL

Goodwill wordt bepaald als het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs van de deelnemingen, vermeerderd met direct aan de acquisitie toerekenbare kosten en de netto vermogenswaarde op het moment van verkrijging verminderd met de afschrijvingen. De geactiveerde goodwill wordt lineair afgeschreven in 6 of 10 jaren.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De bedrijfsgebouwen en terreinen, machines en installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De waarde van de materiële vaste activa bestaat uit de inkoopprijs en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan het gebruiksklaar maken van de activa. Afschrijvingen zijn afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief, hierbij wordt rekening gehouden met een restwaarde. De restwaarde van gebouwen varieert tussen 16% en 44% afhankelijk van het onderliggende actief. Op terreinen wordt niet afgeschreven. De waarde van gekochte fokdieren is gebaseerd op verkrijgingsprijs, de waarde van in eigen beheer gefokte dieren wordt gebaseerd op kostprijs.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur en rekening houdend met een restwaarde.

De afschrijvingspercentages die worden gehanteerd zijn:

Bedrijfsgebouwen	3% - 5%
Verbouwingen	3% - 20%
Bestrating en hekwerk	5% - 20%
Machines en installaties	5% - 20%
Fokvarkens	50% - 100%
Andere vaste bedrijfsmiddelen	10% - 33,3%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het actief verlengen.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de netto vermogenswaarde.

Bij de bepaling van de netto vermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van Coöperatie Topigs U.A. gehanteerd. Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs en indien van toepassing onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen.

Leningen verstrekt aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. De overige financiële vaste activa worden tegen nominale waarde c.q. verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde gewaardeerd.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief / de kasstroom genererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd van 3,5% (2016: 3,5%).

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de vennootschap op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de vennootschap de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst-en-verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de

toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardevermindingsverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggeden indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggeden verlies wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Bij een investering in eigen-vermogensinstrumenten gewaardeerd tegen kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het financiële actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de actuele vermogenskostenvoet voor een soortgelijk financieel actief. Het bijzondere-waardevermindingsverlies wordt slechts teruggeden indien er aanwijzingen zijn dat een in voorgaande jaren in de jaarrekening verwerkt verlies als gevolg van waardevermindering niet meer aanwezig is of veranderd is.

VOORRADEN

De voorraden/fokdieren worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, vervaardigingsprijs, of lagere opbrengstwaarde. Uitgangspunt is dat de FIFO-methode (First in First out) wordt gehanteerd. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

VORDERINGEN

Handelsvorderingen en overige vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde. Na de eerste opname worden vorderingen verantwoord op basis van geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde en zo nodig onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De voorziening voor oninbaarheid wordt individueel bepaald indien er objectieve aanwijzingen zijn dat de Groep niet in staat zal zijn om het volledige bedrag van de vordering te incasseren.

LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen betreffen kasgelden, banksaldi, cheques en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vennootschap. De waarderingsgrondslag is de nominale waarde.

MINDERHEIDSBELANG DERDEN

Het minderheidsbelang derden wordt gewaardeerd op het aandeel van derden in de netto vermogenswaarde, zoveel mogelijk bepaald in overeenstemming met de waarderingsgrondslagen van Coöperatie Topigs U.A.

VOORZIENINGEN

Een voorziening wordt verwerkt wanneer sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting voor de Groep als gevolg van een gebeurtenis uit het verleden en het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is. Tenzij anders vermeld worden voorzieningen gewaardeerd tegen nominale waarde.

Indien verwacht wordt dat de noodzakelijke uitstroom van middelen geheel dan wel gedeeltelijk wordt vergoed door een andere partij, zal deze vergoeding slechts worden verantwoord wanneer het vrijwel zeker is dat zij zal worden ontvangen wanneer de verplichting wordt afgewikkeld. De vergoeding zal in dat geval worden verantwoord als een separaat activum.

LATENTE BELASTINGEN

Voor zover fiscale waarderingsgrondslagen en daaruit uitgestelde belastingvorderingen en/of -verplichtingen voortvloeien, wordt hiervoor een vordering of voorziening voor latente belastingen opgenomen, berekend op basis van reële belastingpercentages. Waardering vindt plaats tegen contante waarde (of nominale waarde).

Latente belastingvorderingen worden alleen gewaardeerd indien in redelijkheid mag worden aangenomen dat realisatie te zijner tijd zal kunnen plaatsvinden. Als actieve en passieve belastinglatenties in de toekomst gesaldeerd kunnen worden verrekend dan zijn deze in de jaarrekening ook gesaldeerd opgenomen.

PENSIOENEN

Coöperatie Topigs U.A. is voor de werknemers van de Nederlandse vennootschappen aangesloten bij het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Landbouw en past samen met andere ondernemingen de door dit bedrijfstakpensioenfonds uitgevoerde pensioenregeling toe. De over het boekjaar verschuldigde premies worden als kosten verantwoord. Voor per balansdatum nog niet betaalde premies wordt een voorziening opgenomen. Aangezien deze verplichtingen een kortlopend karakter hebben, worden deze gewaardeerd tegen de nominale waarde. Alle personeelsleden nemen deel aan deze pensioenregeling die zich kenmerkt als een toegezegde pensioenregeling. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie, beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Deze pensioenregeling wordt in de jaarrekening verwerkt als zou er sprake zijn van een toegezegde bijdrage-regeling, omdat de Coöperatie in geval van een tekort bij het pensioenfonds niet de verplichting heeft tot het voldoen van aanvullende bedragen anders dan hogere toekomstige premies. De beleidsdekkingsgraad van het bedrijfstakpensioenfonds bedraagt ultimo 2017 101,5% (2016: 92,3%).

In enkele buitenlandse deel-nemingen zijn pensioenregelingen van kracht welke alle zijn verwerkt als zou er sprake zijn van een toegezegde bijdrage-regeling, met uitzondering van Italië.

OVERIGE VOORZIENINGEN

De overige voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

LANGLOPENDE EN KORTLOPENDE SCHULDEN

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Opgenomen rentedragende leningen en schulden worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde. Na de eerste opname worden deze gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen VOOR resultaatbepaling

ALGEMEEN

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto omzet en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de omzet is gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

NETTO-OMZET

De onderneming rekent de opbrengst van verkopen tot de netto-omzet wanneer er overtuigend bewijs is van een verkoopovereenkomst, wanneer levering heeft plaatsgevonden, de prijs is vastgesteld of bepaalbaar is en er redelijke zekerheid bestaat dat de verkoopprijs inbaar is. Normaal gesproken wordt aan deze criteria voldaan op het moment dat het product of de dienst geleverd is en acceptatie, indien vereist, verkregen is. Omzet uit royalty's wordt toegerekend aan het jaar waarop de omzet betrekking heeft met inachtneming van bepalingen in de contracten op basis waarvan royalty omzet wordt gegenereerd.

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst uit verkoop en levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en bonussen en van over de omzet geheven belastingen.

KOSTPRIJS VAN DE OMZET

Hieronder zijn begrepen de direct aan de netto-omzet toerekenbare kosten. Deze worden gewaardeerd tegen de uitgaafprijs.

AFSCHRIJVINGEN

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de betreffende immateriële en materiële vaste activa.

AANDEEL IN HET RESULTAAT VAN ONDERNEMINGEN WAARIN WORDT DEELGENOMEN

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de Groep in de

resultaten van deze deelnemingen. De resultaten van deelnemingen, welke gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten, worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de Groep.

BELASTINGEN OVER HET RESULTAAT

De belastingen over de resultaten omvatten zowel de op korte termijn te verrekenen belastingen als de latente belastingen, rekening houdend met fiscale faciliteiten en niet-aftrekbare kosten. Op winsten worden geen belastingen in mindering gebracht, indien en voor zover compensatie van deze winsten met in voorgaande jaren geleden verliezen mogelijk is.

Op verliezen worden belastingen in mindering gebracht, indien compensatie met in voorgaande jaren behaalde winsten mogelijk is en dit leidt tot belastingrestitutie. Tevens worden belastingen in mindering gebracht, indien redelijkerwijs mag worden aangenomen dat compensatie van verliezen met toekomstige winsten mogelijk is.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Financiële instrumenten betreffen zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als derivaten. Voor de waarderingsgrondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de grondslagen van de respectievelijke posten van deze jaarrekening.

KOSTPRIJS HEDGE-ACCOUNTING

Tenzij anders vermeld worden derivaten verantwoord tegen kostprijs. Het effectieve deel van financiële derivaten welke kwalificeren voor kostprijs hedge-accounting wordt gewaardeerd tegen kostprijs op basis van individuele hedge informatie en het ineffectieve deel tegen reële waarde. Veranderingen in de reële waarde met betrekking tot het ineffectieve deel worden rechtstreeks verantwoord in de winst- en verliesrekening. Coöperatie Topigs U.A. past hedge-accounting toe. Op het moment van aangaan van een hedgerelatie, wordt dit door de vennootschap gedocumenteerd. De vennootschap stelt door middel van een test periodiek de effectiviteit van de hedgerelatie vast. Dit kan

gebeuren door het vergelijken van de kritische kenmerken van het hedge-instrument met die van de afgedekte positie, en/of door het vergelijken van de verandering in reële waarde van het hedge-instrument en de afgedekte positie. Indien er een indicatie voor ineffectiviteit is, bepaalt de vennootschap dit eventueel ineffectieve deel door middel van een kwantitatieve ineffectiviteitsmeting.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. In de opstelling wordt de cash flow, die bestaat uit het resultaat na belastingen vermeerderd met de afschrijvingslasten afzonderlijk gepresenteerd. Uitgekeerde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de lease-termijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend in een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen, ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

Nadere toelichting op de posten van de geconsolideerde balans per 31 december 2017

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De samenstelling van de materiële vaste activa is als volgt:

Bedrijfsgebouwen en -terreinen	€ 16.935.197
Machines en installaties	€ 2.619.346
Fokvarkens	€ 4.935.605
Overige vaste bedrijfsmiddelen	€ 1.683.678
Stand per 31 december 2017	€ 26.173.826

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

DEELNEMINGEN

De financiële vaste activa bestaan uit langlopende vorderingen en een actieve belastinglatentie (samen Euro 3.286.382) en uit niet geconsolideerde deelnemingen (Euro 3.339.741). Het verloop van deze deelnemingen kan als volgt nader worden gespecificeerd:

Stand per 1 januari 2017	€ 3.102.532
Investerings-, onttrekkingen & dividend	€ -466.814
Aandeel resultaat 2017	€ 704.023
Stand per 31 december 2017	€ 3.339.741

EIGEN VERMOGEN

Stand per 1 januari 2017	€ 24.887.942
Resultaat 2017	€ 3.928.897
Valutakoersverschillen	€ -488.190
Stand per 31 december 2017	€ 28.328.649

VOORZIENINGEN

Betreft de volgende voorzieningen:

Latente vennootschapsbelasting	€ 798.619
Pensioenen	€ 196.816
Overige voorzieningen	€ 746.658
Stand per 31 december 2017	€ 1.742.093

Onder de overige voorzieningen zijn bedragen opgenomen voor verwachte kosten met betrekking tot claims, herstructurering en milieurisico's.

LANGLOPENDE SCHULDEN

Euro 408.131 heeft een resterende looptijd langer dan 5 jaar. Euro 5.709.936 heeft een resterende looptijd tussen 1 en 5 jaar. De langlopende schulden bestaan uit schulden verstrekt door kredietinstellingen, participanten in deelnemingen en overige leningen.

De schulden aan kredietinstellingen omvatten bankleningen van in totaal Euro 6.118.067 (2016: Euro 7.939.750). In Nederland zijn de bankleningen verstrekt door Rabobank. De Coöperatie heeft de bank zekerheden verstrekt die tevens gelden voor het rekening-courant krediet. In het buitenland zijn door diverse banken leningen verstrekt. De

rentepercentages variëren van 1,6% tot 13,2%, afhankelijk van het land waarin de leningen zijn opgenomen.

KORTLOPENDE SCHULDEN

De kortlopende schulden aan kredietinstellingen omvatten aflossingsverplichtingen op langlopende leningen van Euro 2.957.871 en bankkredieten. In Nederland beschikt de Groep over een vaste kredietfaciliteit van Euro 2.000.000. Buiten Nederland beschikken groepsmaatschappijen in Italië, Spanje, Portugal, Canada en USA over kredietfaciliteiten. De totaal beschikbare faciliteit per 31 december 2017 in het buitenland is Euro 5.421.000. Interest percentages variëren van 1,0% tot 5,0% afhankelijk per land.

BELASTINGEN

De belastingdruk over de verslagperiode wijkt af van het nominale Nederlandse vennootschapsbelastingtarief. Deze afwijking ontstaat doordat een belangrijk deel van het resultaat in het buitenland is belast tegen de daar geldende tarieven. Bovendien worden over verliezen bij de buitenlandse deelnemingen over het algemeen geen baten verantwoord en over winsten wel lasten, omdat de Groep terughoudend is met het waarderen van latente belastingvorderingen uit hoofde van fiscale verliescompensatie.

Het totale bedrag aan beschikbare verliezen voor voortwaartse verliescompensatie bedraagt per 31 december 2017 circa Euro 31,9 miljoen (2016: Euro 33,4 miljoen). Deze verliezen hebben vooral betrekking op door groepsmaatschappijen gerealiseerde verliezen. Voor circa Euro 22,3 miljoen is het onvoldoende waarschijnlijk dat deze in de overzienbare toekomst gebruikt zullen kunnen worden voor verrekening met fiscale winst dat dit een actieve belastinglatentie rechtvaardigt. Voor historische verliezen ten bedrage van Euro 9,6 miljoen (2016: Euro 9,8 miljoen) wordt verwacht dat deze in de toekomst gebruikt kunnen worden voor verrekening met fiscale winst.

Op basis van belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn als verrekening plaats gaat vinden en op basis van fiscale regelgeving die ultimo 2017 geldt is een bedrag aan te verrekenen belasting beschikbaar van Euro 2.019.431. Coöperatie Topigs heeft Euro 1.930.073 van dit bedrag verantwoord onder de langlopende vorderingen en Euro 89.358 onder de kortlopende vorderingen. De termijn waarbinnen fiscale verliezen kunnen worden aangewend voor verrekening met toekomstige winsten is per land anders en op basis van lokale fiscale wetgeving varieert dit tussen de 3 en 20 jaar. In Brazilië en Hongarije blijven verliezen, onder voorwaarden, onbeperkt verrekenbaar.

GARANTIES

Er is door de Coöperatie voor een bedrag van € 37.184 een bankgarantie afgegeven.

Topigs Norsvin Canada Inc. heeft aan twee aannemers voor de bouw van Delta 2 (fokkerijstructuur) garanties gegeven ter waarde van Euro 1.626.045 / CAD 2.447.388.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

AFNAMEVERPLICHTINGEN

MEERJARIGE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

Er zijn leaseverplichtingen aangegaan ter zake van auto's en productie- en kantoorlocaties. De leaseverplichtingen bedragen Euro 12.771.460. Hiervan is Euro 2.974.317 verschuldigd binnen een jaar, Euro 7.319.731 binnen twee tot vijf jaar en Euro 2.477.412 langer dan vijf jaar.

ANDERE NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Topigs Norsvin bedrijven zijn verplichtingen aangegaan tot afname van fokvarkens tot een bedrag van Euro 5.298.000 binnen een jaar, Euro 6.328.000 binnen twee tot vijf jaar en Euro 3.468.000 langer dan vijf jaar. Het totaalbedrag bedraagt Euro 15.094.000.

FINANCIEEL RISICOBEHEER

Het risicomanagement omvat beheersing van de bedrijfsactiviteiten op lange termijn en het voor zo ver mogelijk mitigeren van de hiermee samenhangende bedrijfsrisico's. Risicomanagement is een continu proces dat gezien de wereldwijde spreiding van de activiteiten doorlopend de aandacht heeft binnen de organisatie. Specifieke risico's die de bedrijfsvoering en financiële positie van de Groep nadelig kunnen beïnvloeden zijn onder andere veterinaire risico's, kredietrisico, liquiditeitsrisico en marktrisico's, waaronder veranderingen in marktprijzen als rentetarieven, valutakoersen, prijzen voor grondstoffen voor diervoeding en vleesprijzen.

De verplichtingen van de Groep kennen zowel variabele als vaste rentevoeten. In 2007 is in Nederland, door een van de fusiepartners, een Interest Rate Swap afgesloten om het risico op stijging van de kortlopende rentepercentages voor langlopende leningen met variabele rente af te dekken. Deze renteswap is in december 2017 afgekocht.

De Groep houdt geen tegoeden aan om te speculeren op koersveranderingen en streeft ernaar om valutakoersrisico's zoveel mogelijk te voorkomen. Om zich in te dekken tegen valutarisico's heeft de Groep per 31 december 2017 valutatermijncontracten afgesloten voor een bedrag van Euro 1,5 miljoen. De marktwaarde van deze termijncontracten bedraagt per 31 december 2016 Euro -59.495 (negatief) (2016: Euro -16.679).

Nadere **toelichting** op de **posten** van de **geconsolideerde winst- & verliesrekening over 2017**

NETTO OMZET

De netto-omzet kan als volgt gesplitst worden naar de volgende geografische gebieden (in duizenden Euro's):

Nederland	€	22.547
Europese landen en Rusland	€	54.032
Noord en Zuid-Amerika	€	56.976
Azië	€	5.122
Totaal	€	138.676

PERSONEELSBESTAND

Gedurende het boekjaar 2017 bedroeg het gemiddelde aantal werknemers bij de Groep, omgerekend naar voltijd dienstverband (FTE), 489 personen (2016: 483 personen). Hiervan zijn 337 medewerkers werkzaam buiten Nederland (2016: 328).

De verdeling naar categorie is als volg:

Algemeen en administratief	80
Verkoop en marketing	119
Onderzoek en ontwikkeling	54
Productie	236
Totaal	489

Controleverklaring

van de onafhankelijke accountant

Aan: de ledenraad van Coöperatie Topigs U.A.

Verklaring over de samengevatte financiële overzichten over 2017

ONS OORDEEL

Naar ons oordeel zijn de bijgaande samengevatte financiële overzichten over 2017 van Coöperatie Topigs U.A., in alle van materieel belang zijnde aspecten, consistent met de gecontroleerde jaarrekening, in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de samengevatte toelichtingen op de geconsolideerde balans per 31 december 2017 en de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2017.

DE SAMENGEVATTE FINANCIËLE OVERZICHTEN

De samengevatte financiële overzichten die zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening over 2017 van Coöperatie Topigs U.A. te Vught ('de vennootschap') bestaan uit:

- De geconsolideerde balans per 31 december 2017;
- De geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2017; en
- De samengevatte toelichtingen op de financiële overzichten.

De samengevatte financiële overzichten bevatten niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van Titel 9 Boek 2 BW. Het kennisnemen van de samengevatte financiële overzichten kan dan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van Coöperatie Topigs U.A. en onze controleverklaring daarbij.

De gecontroleerde jaarrekening en de samengevatte financiële overzichten bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring bij de gecontroleerde jaarrekening.

DE GECONTROLEERDE JAARREKENING EN ONZE CONTROLEVERKLARING DAARBIJ

Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de jaarrekening in onze controleverklaring van 17 april 2018.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de samengevatte financiële overzichten

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte financiële overzichten in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting op de samengevatte geconsolideerde balans per 31 december 2017 en de samengevatte geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2017.

Onze verantwoordelijkheden

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte financiële overzichten op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810 'Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten'.

Breda, 28 mei 2018

PricewaterhouseCoopers Accountants n.v.

drs. A. de Wit RA